

MA'NAVIYAT VA INSONIY FAZILATLAR - MILLAT QIYOFASI

Tillayev Bobomurod Abduvohovich

Namangan Davlat universiteti Milliy g'oya va huquq ta'limi kafedrasida katta o'qituvchisi.

Qosimov Xamidullo Abduqaxxor o'g'li

Namangan Davlat universiteti talabasi Yuridik fakulteti Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi yo'nalishi MIG'-AU-21 guruh talabasi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ma'naviyat va insoniy fazilatlar - millat qiyofasi sifatida xalqimizga xos ma'naviy fazilatlar tarkibiga kiradigan ko'plab tushunchalar, ma'naviyatning axloqiy mezonlari inson tarbiyasi va kamolotida alohida o'rin tutib, shaxs va jamiyat ma'naviyatini yuksaltiruvchi, tafakkur rivojida beqiyos ahamiyat kasb etadigan qadriyat shakllari, inson fazilatlari shaxsni barqaror aqliy shakllanishi, jamiyatga ta'sir qiladi, faol ish olib boradi, boshqa odamlar bilan muloqot qilishi haqida ma'lumotlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *Ma'naviyat, insoniy fazilatlar, ma'naviy fazilatlar, ma'rifat va madaniyat, halollik, poklik, haqiqatgo'ylik, vatanparvarlik, e'tiqod, sadoqat, ishonch, halollik.*

SPIRITUALITY AND HUMAN CHARACTERISTICS - THE IMAGE OF THE NATION

Tillayev Bobomurod Abduvokhovich

Senior teacher of the Department of National Idea and Legal Education of Namangan State University.

Kasimov is the son of Khamidullo Abdukhakhor

Student of Namangan State University, Faculty of Law, MIG-AU-21 group student, National idea, spiritual foundations and legal education.

Abstract. *In this article, spirituality and human qualities - many concepts that are part of the spiritual qualities characteristic of our people as the image of the nation, the moral criteria of spirituality occupy a special place in human education and maturity, raise the spirituality of the individual and society, in the development of thinking. Information is given about the forms of value, human qualities that are of incomparable importance, the stable mental formation of a person, influence on society, active work, and communication with other people.*

Key words: *Spirituality, human qualities, spiritual qualities, enlightenment and culture, honesty, purity, truthfulness, patriotism, faith, loyalty, trust, honesty.*

ДУХОВНОСТЬ И ЧЕЛОВЕЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ - ОБРАЗ НАРОДА

Тиллаев Бобомурод Абдувохобвич

Senior teacher of the Department of National Idea and Legal Education of Namangan State University.

Касимов - сын Хамидулло Абдухахора

Студент Наманганского государственного университета, юридический факультет, студент группы МИФ-АУ-21, Национальная идея, духовные основы и юридическое образование.

Абстрактный: В данной статье духовность и человеческие качества - множество понятий, входящих в состав духовных качеств, характерных для нашего народа как образа нации, нравственные критерии духовности занимают особое место в воспитании и зрелости человека, поднимают духовность личности. и общества, в развитии мышления. Даны сведения о формах ценности, человеческих качествах, имеющих несравнимое значение, устойчивом психическом становлении человека, влиянии на общество, активной деятельности, общении с другими людьми.

Ключевые слова: Духовность, человеческие качества, духовные качества, просвещение и культура, честность, чистота, правдивость, патриотизм, вера, верность, доверие, честность.

Jamiyat hayotining tanasi iqtisodiyot bo'lsa, uning joni va ruhi ma'naviyatdir.

Shavkat Mirziyoyev

Ma'naviyat barcha axloqiy sifatlarning yig'indisi. Chunki, ma'naviyat jamiyat hayotidagi axloqiy, diniy, madaniy, ma'rifiy va mafkuraviy qa-rashlarni o'zida to'la mujassam etadi. Xalqimizga xos ma'naviy fazilatlar tarkibiga kiradigan ko'plab tushunchalar va atamalarni to'g'ridan-to'g'ri o'zga tillarga tarjima qilish mushkul. Bu millatimiz ma'naviy hayotining naqadar boyligini, xalqimizning boshqalarga aslo o'xshamaydigan bir qator o'ziga xos milliy-etnik xususiyatlari mavjudligini, tilimizda esa shu sohaga doir o'xshashi yo'q so'zlar borligini anglatadi. Ma'lumki, insonning tashqi va ichki olami mavjud. Tashqi olamiga uning bo'ybasti, ko'rinishi, kiyinishi, xatti-harakati va boshqa kiradi. Ichki olami esa uning yashashdan maqsadi, fikr yuritishi, orzu-istaklari, intilishlari, his-tuyg'ularini o'z ichiga oladi. Insonning ana shu ichki olami ma'naviyatdir. Oziq-ovqat odamga jismoniy quvvat bersa, ma'naviyat unga ruhiy ozuqa va qudrat bag'ishlaydi. Ma'naviyat ma'rifat va madaniyat bilan bog'liq. Ma'naviyat odamlarda tap-tayyor holda vujudga kelmaydi. Unga muttasil o'qish, o'rganish, tajriba orttirish orqaligina erishiladi. Ma'naviyat qanchalik boyib borsa, jamiyat va millat shunchalik ravnaq topadi. Ma'naviyatli odam yashashdan maqsad nimaligini aniq biladi, umrini mazmunli o'tkazish yo'lini izlab topadi, muomala qilish

madaniyatini egallaydi, har bir masalaga insof va adolat nuqtai nazaridan yondoshadi. Ma'naviyatning axloqiy mezonlari inson tarbiyasi va kamolotida alohida o'rin tutib, shaxs va jamiyat ma'naviyatini yuksaltiruvchi, tafakkur rivojida beqiyos ahamiyat kasb etadigan qadriyat shakllaridir. Ya'ni urf-odatlar, an'analar, Vatanni sevish, o'z xalqi va millatini hurmat qilish, ota-onasini e'zozlash, tinchlik va totuvlikni saqlash, o'z ishiga mas'uliyatli bo'lish, o'z Vatani taqdiriga daxldorlik hissi kabi yuksak ma'naviy fazilatlar o'zbek xalqining qon-qoniga singib ketgan. Bilamizki ison o'z taffakuri, bilimmi, salohiyati aql idroki ma'naviy olami bilan millatning qiyofasini, jamiyatning asosni yaratadi. Ma'naviyatning insonlar tomonidan amalga oshiriladigan ijobiy sifatleri odob, insonparvarlik, ezgulik, mehr muruvvat, halollik, poklik, haqiqatgo'ylik, vatanparvarlik, kattalarga hurmat va kichiklarga izzatda bo'lish, kamtarlik, sharm xayoy, andisha, vijdon, oriyat, jasurlik, sahiylik, himmatlilik, muloyimlik, to'g'rilik, haqgo'ylik, mehribonlik, odillik, qonunga bo'ysunish, iymon, e'tiqodlilik, vafodorlik, insof va diyonatlilik, samimiylik shular jumlasidandir. Ma'naviyatning o'ziga xos qarshi illatlari ham ya'ni ular ham insonlar tomonidan amalga oshiriladi, bular Buzg'unchilik, yolg'onchilik, zo'ravonlik, rasmiyatchilik, loqaydlik, ko'zbo'yamachilik, soxta obro'ga intilish, takabburlik, bepisandlik, mahalliychilik, qo'rqqoqlik, isrofgarchilik, xasislik, maqtanchoqlik, qo'pollik, toshbag'irlik, o'ziga ortiqcha bino qo'yish, manmanlik, mag'rurlik, kaltabinlik, badfe'llik, xudbinlik, tanballik, poraxo'rlik, mansabparastlik, shuhratparastlik kabilardir. Ma'naviyatning axloqiy mezonlari muayyan sharoitlarda shakllanadi va shu ma'noda milliy muhit ularning yanada rivojlanishiga ko'mak beradi, jamiyat a'zolari bundan o'zlariga kerakli sifatleri oladi. Aynan shu belgilar kishilarni bir biriga yaqinlashtiradi, ulardagi mushtaraklikni yorqin namoyon etadi.

Inson fazilatleri - bu shaxsni barqaror aqliy shakllanishi, jamiyatga ta'sir qiladi, faol ish olib boradi, boshqa odamlar bilan muloqot qiladi. Insonni inson sifatida tavsiflash uchun, u o'zini xulq-atvorini namoyon qilishi kerak, chunki u o'zini boshqalar bilan harakat va harakatlar orqali ochib beradi. insoning fazilatleri rivojlantirishda genetik nosozlik muhim rol o'ynaydi, lekin inson rivojlanadigan muhitni istisno qila olmaydi. Boshqa odamlarning atrofida bola turli xulq-atvorni o'ziga oladi, u yoki boshqa harakatlarga his-tuyg'ularni va munosabatlarni o'qishni o'rganadi va jamiyatda qanday fazilatleri qondirish mumkinligini tushunmaydi. Insonning shaxsiyati butun umri davomida rivojlanadi va odamning tez-tez o'zini yaxshi yoki yomon tomondan isbotlash uchun tanlash bor. Insonning yaxshi fazilatleri Yaxshi odamning fazilatleri odamlarga doimo javob beradi va jamiyatda rozilikni topadi. Bu fazilatleri abadiylikka sarflash mumkin, ba'zilar ajdodlardan meros bo'lib, boshqalari bo'lsa, kerak bo'lsa, rivojlanishi kerak. Insonning ijobiy sifatleri samimiylik, quvnoqlik, optimizm, alqirizm, ishonchlilik, muloyimlik, joziba, sotsializm, takroriylik, sadoqat, adolatsizlik, solihlikdir. Tartibli va odob-axloqlilik – barkamol shaxsning alomatidir. Bunday insonlar ishonchli hisoblanadi, ular halol va mehribondirlar va har kim o'z muhitida bunday do'sti bo'lishni xohlaydi. Insoniyatning tarixiy taraqqiyoti o'z-o'zini anglash, eng avvalo, insoniy mavjudlikning mohiyatini ma'naviy voqyelik sha'n, qadrqimmat, obro' e'tibor, ornomus orqali namoyon bo'lishini ko'rsatadi. Hayotning ma'nomazmuni, maqsadini

tushunib yetish, o'zlikni anglashdan boshlanadi, Milliy g'oyada uning negizlari mujassam bo'lganligi uchun ham o'zlikni anglashga xizmat qiladi va birbiri bilan uzviy bogliq. Har bir kishining o'zini insoniyat farzandi, millat vakili, davlat fuqarosi deb bilgani holda o'z Vatani tuprog'i, suvi, havosi- jamiki boyliklarni asrash, har bir fuqaroning huquq va erkinliklarini hurmat qilish, izzatini joyga qo'yish, yo'lida chin dilidan, iymon, e'tiqod, sadoqat, ishonch, halollik, dovyuraklik, beg'arazlik, hurmat, fidoiylik va aqliy teranlik bilan faoliyat olib borishga qaratilgan ichki ruhiy va aqliy olamning majmuiyidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Abdurahim Erkaev Ma'naviyat va taraqqiyot. Toshkent "Ma'naviyat" 2009-yil
2. V.Qo'Chqorov, O.Mahmudov, Z.Zamonov "Ma'naviyat asoslari" Toshkent "Yangiyo'l Poligraf Servis" 2018 yil
3. S.H.Nosirxo'jayev, M.F.Lafasov S.A.A'zamxo'jayeva "Ma'naviyat asoslari" Toshkent 2016
4. Muhammadjon Imomnazarov "Milliy ma'naviyat bosqichlari" Toshkent 2010
5. <https://uz.wikipedia.org>
6. <https://uz.unistica.com>

Мустаев, Р. Д. (2022). ИЗУЧЕНИЕ РЕЛЬЕФА МЕСТНОСТИ ПО КАРТЕ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(24), 100-121.

Мустаев, Р. Д., & Юсупов, Ш. Б. (2022). ТОПОГРАФИК ХАРИТА ҲАҚИДА ТУШУНЧА. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(10-2), 900-904.

Damirovich, M. R., & Saydaliyevich, U. S. (2022). POSITIONING NAVIGATION FROM SATELLITES TARGETING WITH TOOLS. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMİY TADQIQOTLAR JURNALI, 1(12), 978-983.

Мустаев, Р. Д., & Абдуллаев, С. А. (2020). АМИР ТЕМУР ВА ТЕМУРИИЛАР ДАВРИДА АХЛОКИЙ-ЭСТЕТИК ГОЯЛАРНИНГ РИВОЖЛАНИШИ. Интернаука, (24-3), 23-24.

Мустаев, Р. Д. (2022). ИЗМЕРЕНИЕ УГЛОВ И РАССТОЯНИЙ НА МЕСТНОСТИ БЕЗ КАРТЫ. Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities, 10(10), 79-83.

Дехканбаева, М. Н., & Мустаев, Р. (2022). Миллий боғларда функционал зоналарга ажратишда гат-технологиялардан фойдаланиш. Academic research in educational sciences, 3(10), 48-54.

Damirovich, M. R., Ibragimovich, T. I., & Sattarovich, A. U. (2022). The role of spiritual and educational events in promoting the ideas of religious tolerance and international health. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(1), 970-972.

Damirovich, M. R., Kholikulovna, M. E., & Ibragimovna, A. S. (2022). THE USE OF INNOVATIVE TECHNIQUES IN TEACHING THE RUSSIAN LANGUAGE. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 483-488.

Дехканбаева, М. Н., Накибов, К., & Мустаев, Р. (2019). ГЕОГРАФИЧЕСКОЕ ИЗУЧЕНИЕ ОПУСТЫНИВАНИЯ. Экономика и социум, (11), 939-942.

Tuychieva, I., Aripov, S., Madaminova, D., & Mustaeв, R. (2021). THE PEDAGOGICAL SYSTEM OF PREPARING BOYS FOR FAMILY RELATIONSHIPS IN GENERAL SECONDARY SCHOOLS. 湖南大学学报 (自然科学版), 48(8).

DAMIROVICH, M. R., IBRAGIMJANOVICH, T. I., & UGLI, K. N. K. (2021). The role of family, community and education in the development of patriotic spirit in youth. JournalNX, 7(1), 311-314.

Damirovich, R. M., Saydaliyevich, U. S., & Nosirkhonzoda, A. N. (2022). SOCIAL-PSYCHOLOGICAL BASES OF PROFESSIONAL ADAPTABILITY IN FUTURE MILITARY SERVANTS. JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH, 2(13), 462-465.

Xaydarali o'g'li, X. N., Komiljon o'g'li, Y. Q., Sardorbek No'monjon o'g, S., & Saydaliyevich, U. S. (2022). VATANPARVARLIK MAVZUSIDA NAZARIY KONFERENSIYALAR TAYYORLASH VA O 'TKAZISH. INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS, 1(12), 107-111.

Damirovich, M. R., Nurmuhammad, X., Saydaliyevich, U. S., & Nosirxonzoda, A. N. (2022). YOSHLARNI VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH MASALALARI. PEDAGOG, 1(4), 1411-1414.